

U PONEDELJAK Na svim pismima i razglednicama

Zadarski list na poštanskom žigu

Zadarski LIST

VRJEME

DANAS	max. 20
	min. 15
SUTRA	max. 18
	min. 16

NEDJELJA / ZADAR / 3. STUDENOGA 2019. / BROJ 6.865 / GODINA XXV

CIJENA 10 KUNA / SLO 1.40 €, EU 1.70 €, 3.70 CHF, 1.70 KM

25

GODINA

S VAMA

Zadarski LIST

Šenol SELIMović,
glavni urednik

Prvih 25

Na današnji dan prije točno 25 godina izišao je prvi broj Zadarskog lista. Bio je četvrtak, 3. studenoga 1994. List je počeo izlaziti kao tjednik da bi od 21. prosinca 1998. nastavio svoj život u dnevnom ritmu. I tako, evo, do današnjeg dana. Četvrt stoljeća!

Od tada do danas dogodile su se u našem gradu, županiji i državi velike promjene. Zadarski list, prve i jedine dnevne novine u gradu, koje k tome još i nose njegovo ime, postale su neizostavni povijesni izvor za svakoga tko će već danas ili u budućnosti istraživati i (pr)ocjenjivati recentnu zadarsku prošlost.

Ni jedan drugi medij u posljednjih 25 godina nije objavio toliko vijesti, tema, reportaža, osvrti i komentara koji oslikavaju život ljudi zadarskoga kraja kao novine koje držite u ruci (ili portal koji čitate). Zadarski list se jednostavno uvukao gradu 'pod kožu'. To je danas list koji se podrazumijeva, on je dio rituala svakodnevice, neupitna činjenica urbaniteta i njegova zaleda. Put do tog 'samorazumijevanja' nije bio nimalo jednostavan ni lagan. Zadarski je list proživljavao i preživljavao dramatične promjene svoje društvene okoline – od rata u čijem je razdoblju list krenuo, preko poslijeratne tranzicije društva do ulaska države u klub najnaprednijih europskih demokracija.

Mijenjale su se društvene okolnosti, vlasnici, direktori i urednici, ali list je opstao! I to je njegova snaga. Kada jedna ideja ili projekt dosegne logiku vlastitog funkcioniranja, neovisno o njegovim začetnicima i povremenim suputnicima, to je pun pogodak. To je znak da Zadarski list treba Zadru, da se Zadar u svom svekolikom kultumom i gospodarskom razvitku pokazao dostojnim vlastitog dnevnog lista. Da njegovi građani i žitelji zadarskoga kraja zavrjeđuju tako važan i zahtjevan medijski projekt kao što su dnevne novine.

Na današnjem stupnju civilizacijskog razvoja može se čuti da grad bez dnevnog lista nije grad. A Zadar i Zadarski list već četvrt stoljeća žive u svojevrsnoj simbiozi. Jedno je teško zamislivo bez drugoga.

Pred nama su, dakako, veliki izazovi. Hoćemo li (ili barem dio nas) doživjeti 50. godišnjicu? Vjerujem da list hoće, jer su ga Zadar i Zadranjci prigrlili, jer je postao dijelom životne svakodnevice, jer se podrazumijeva, jer treba... Kako netko reče, da bi grad bio gradom.

Gordan Kurtović kupuje primjerak prvog broja Zadarskog lista od tadašnjeg direktora novine Tomislava Marijana Bilosnića

KULTURA SJEĆANJA Uz 25. rođendan Zadarskog lista

Aras promašio za 6.860 brojeva

Izaći će dva, tri broja, Božića neće dočekati, prognozirao je Davor Aras. Njegove i slične pesimistične prosudbe nisu bile bez osnove jer dok je dvije trećine Zadarske županije još bilo okupirano, Grad pod granatama, bez vode i struje, pokretati novine u Zadru bez materijalnih i svih drugih nužnih uvjeta činilo se uzaludnim poslom. Uzaludnim, valjda svima osim nekolicini novinskih profesionalaca i entuzijasta. Kako je tjednik pokrenut u sobici Kluba prognanika Škabrnja prerastao u prvi dnevni list u povijesti Zadra i zadarske regije

Nedjeljko JUSUP

Izaći će dva, tri broja, Božića neće dočekati, prognozirao je Davor Aras. Danas, kada obilježavamo 25. godina izlaženja Zadarskog lista vjerujem da je i Arasu, kao i drugim »nevjernim tomama« drago što su fulali u prognozama. Iako su, ako se bolje razmisli, njihove pesimistične prosudbe tada zapravo bile vrlo realne. U ratu, dok je dvije trećine Zadarske županije još bilo okupirano, grad pod granatama, bez vode i struje pokretati novine u Zadru bez materijalnih i svih drugih nužnih uvjeta činilo se uzaludnim poslom. Uzaludnim, valjda svima osim mene u ulozi osnivača, autora projekta i prvog glavnog urednika, te prvog direktora Tomislava Marijana Bilosnića i nekolicine (šačice) novinarskih profesionalaca (Ivica Marijačić, Elza Radulić Toman,

Bernard Paleka, Dane Vučeno-
vić, Dijana Mijatović, Zvonko Kucelin...) koji smo, unatoč svim nepovoljnim okolnostima, odlučili pokrenuti novu novinu – informativnu, edukativnu i zanimljivu, kakve u Zadru dotad nije bilo.

Sve s ciljem da jednog dana preraste u prvi zadarski dnevnik.

Jak motiv osnivačima tvrtke Zadarski list d.o.o. (Pero Anić, Davor Lovrin, Dane Vučeno-
vić, Zvonko Kucelin i Nedjeljko Jusup) bila je privatizacija Narodnog lista. Smatrali smo, naime, da najstariju živu novinu u ovom dijelu Europe, taj pisani spomenik ne samo lokalne nego i nacionalne kulture, nije trebalo privatizirati. Kao ni što, primjerice, Francuzi nisu privatizirali svoj Louvre.

Prvi broj rasprodan do podne

Osobno sam kao djelatnik tog Narodnog lista vjerovao

da će se iz njega razviti dnevni list, a kad je privatiziran na način kako je privatiziran, nije bilo druge nego ići stvarati nešto novo. U prognaničkoj sobici 2 za 2,5 u Klubu prognanika Škabrnja prionuli smo poslu entuzijazmom kojega je teško opisati. Rezultat: Na današnji dan 3. studenoga 1994. prvi broj Zadarskog lista je do 12 sati bio rasprodan do posljednjeg primjerka.

Čitatelji su nam poručivali kako im se sviđa što Zadarski list piše otvoreno, što nastoji pojasniti i prezentirati sve značajnije događaje i činjenice, uključujući i one koje se želi skriviti od javnosti, što kritizira pojave koje odstupaju od moralnih i zakonskih normi. - Može u Zadru izlaziti stotine novina ali popularnije od Zadarskog lista nikada neće biti, govorio je legendarni Pero Mazija.

Kroz četiri godine napornog rada Zadarski list je stasao i postao jedan od najuspješnijih regionalnih projekata u Hrvatskoj. Primjer samoniklog poduzetništva, neka vrsta »gospodarskog čuda«, kako ga je nazvao časopis Hrvatskog fonda za privatizaciju.

Od jednog pisacég stroja do etabliranog dnevnog lista

S iskustvima stečenim u stvaranju tjednika, sazrijevala je i nakana da se ude u najveći projekt svakog izdavača - dnevni list.

- »Veselim se činjenici da naš grad dobiva dnevni list« - bio je najčešći odgovor u anketi koju smo proveli među čitateljima. Čak 88 posto ispitanika podržalo je prelazak Zadarskog lista na dnevno izlaženje. Dogodilo se to 21. prosinca 1998. godine.

Put od jednog zaposlenog, jednog pisacég stroja i jednog telefona do - etabliranog

dnevnog lista bio je sve samo ne lak. Projekt dnevnog lista je zahtjevan, skup i rizičan posao. Riskantan čak i tamo gdje, kao primjerice u Zagrebu, postoje svi potrebni preduvjeti od tržišta i novinske infrastrukture do materijalnih i kadrovskih pretpostavki.

VIŠE OD 6.860 BROJEVA

Zadarski list obilježava svoj 25. rođendan. Četvrt stoljeća izlaženja. U više od 6.860 brojeva na gotovo pola milijuna stranica ispisana su i oslikana sva relevantna događanja u Zadru i zadarskoj regiji, zemlji i svijetu u proteklih 25 godina

BANDIĆ DOLAZI PODRŽATI JURIČANA

Dario Juričan je poslao priopćenje u kojem navodi kako ga večeras na utrci Zagrebački noćni cener, na kojoj se natječe, na Zrinjevac dolazi podržati gradonačelnik Milan Bandić. Juričan trči tu utrcu sa startnim brojem 497. Za tu

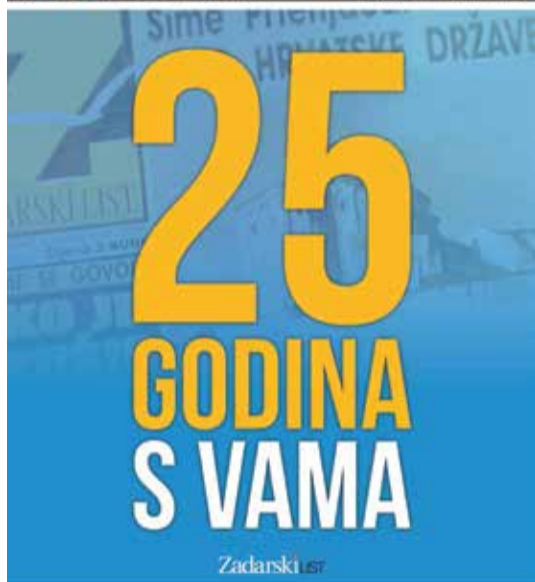
prigodu Dario Juričan će donijeti veliku svijeću kako bi gradonačelniku Bandiću dao potporu da napokon izađe iz ormara i prijeđe na svijetlu stranu korupcije. Kandidat za predsjednika RH, Juričan, pozvao je javno sve gledatelje da i oni

dođu sa svijećom i ohrabre neodlučnog gradonačelnika Bandića! Gradonačelnik se, kako navodi, već godinama na sudu bori protiv Uskokovih optužbi i njegova unutarnja borba da podrži program predsjedničkog kandidata koji izlazi na

izbore s motom – Korupcija svima, ne samo njima – golema je! Gradonačelnik Bandić - frajer kakav je, nažalost ne i frajer kakav bi želio biti - izbjegava, dodao je, već 16 dana sučeljevanje s predsjedničkim kandidatom. (ZL)

Od prvog do današnjeg 6.865 broja Zadarskog lista

Autori prvog broja Zadarskog lista

Tekstove za prvi broj Zadarskog lista napisali su: Slavko Abdić (1 tekst), Bernard Paleka (4), Drago Marić (7), Marko Marin (2), Pablo Bilosnić (1), Slavko Govorčin (1), Helena Roguljić (1), Ivica Marijačić (5), Želimir Meštrović (1), Joso Mudražija (5), Šime Gržan (1), Miljenko Mandžo (2), Josip Vrančić (1), Stanko Bašić (1), Tomislav Marijan Bilosnić (9), Davora Blažević (2), Dane Vučenović (2), Elza Radulić Toman (1) i Nedjeljko Jusup (7).

Sve fotografije u prvom broju snimio je Zvonko Kucelin, a Mojmir Mihатов jednu ilustraciju i jedan strip. Ukupni honorar za sve te tekstove, fotografije, ilustraciju i strip iznosio je 2.930 kuna!

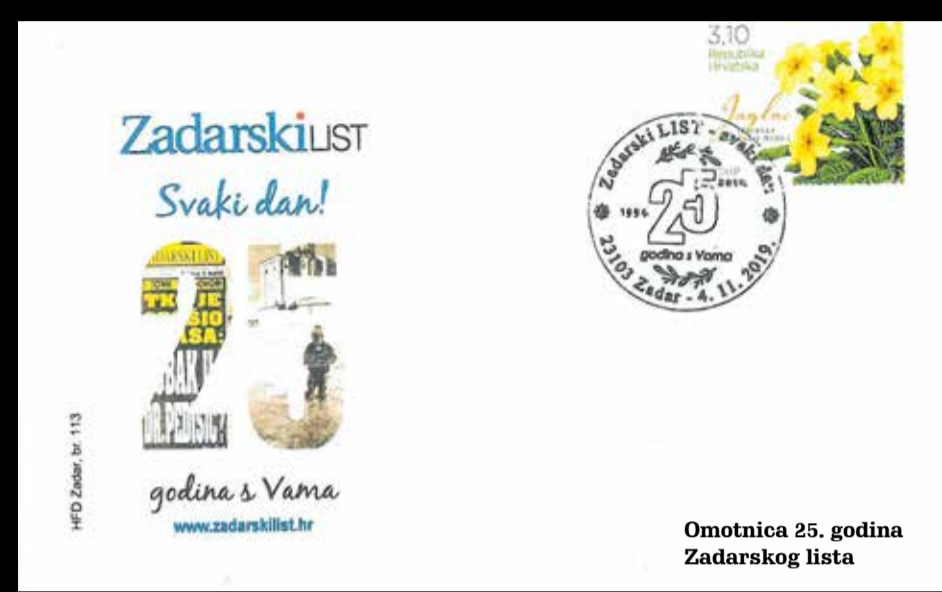
Prvo uredništvo i redakcija dnevnika Zadarski list

Glavni urednik: Nedjeljko Jusup, Zamjenici glavnog urednika: Šenol Selimović, Željko Luburović, Uredništvo: Arijana Baraba (ZTV Ekran), Romana Galović (kultura), Zvonko Kucelin (fotografija), Ivica Marijačić (Zadar i Županija), Mojmir Mihатов (Škaramucalo), Bernard Paleka (sport), Hana Radulić (život), Marina Vlakić (crna kronika) Dane Vučenović (Burza). Redaktura: Ljubica Ivićev - Balen Grafička redakcija: Igor Jović (voditelj), Robert Kovač i Arif Sitnica Tajnica redakcije: Ljiljana Jurjević

Veliko im hvala

Ovu novinu i ovaj svijet prerano su nažalost, ostavili Slavko Abdić, Milenka Matulić, Nikola Balen, Željko Luburović, Miljenko Mandžo, Frane Vukić, Dragutin Herenda, Darko Gužvica, Šefik Nadarević, Goran Buijić i Helena Roguljić. Iza njih ostao je pamtljiv trag i na tome im Hvala.

U ponedjeljak na svim pismima i razglednicama

Omotnica 25. godina Zadarskog lista

Zadarski list na poštanskom žigu

Hrvatsko filatelističko društvo Zadar je 25. godišnjicu Zadarskog lista, u suradnji s ovom dnevnom novinom, obilježilo atraktivnom spomen-omotnicom i prigodnim poštanskim žigom

ZADAR ▶ Prije 25 godina pokrenut je tjednik Zadarski list, čiji će se rođendan svečano obilježiti u ponedjeljak, 4. studenoga u Narodnom kazalištu Zadar. Ovaj značajan događaj Hrvatsko filatelističko društvo Zadar, u suradnji sa Zadarskim listom, obilježilo je atraktivnom spomen-omotnicom i prigodnim poštanskim žigom.

Uprava Hrvatske pošte (u Zagrebu) odobrila je uporabu žiga 4. studenoga 2019. godine u poštu na Poluotoku (Pošta 23103). Toga će se dana na mnoga pisma i razglednice otisnuti prigodni žig te će tako informacija o 25. rođendanu Zadarskog lista dospjeti poštom u mnoge domove diljem Hrvatske i svijeta. Autor idejnoga rješenja prigodnoga poštanskog žiga je Igor Černigoj. Nakon

uporabe žig će završiti u Poštanskom muzeju u Zagrebu, gdje će se čuvati kao trajni poštanski dokument.

Prigodna omotnica ukrašena je poznatim sloganom Zadarskog lista, kao i lijepom prigodnom poštanskom markom serije Hrvatska flora, preko koje je otisnut prigodni poštanski žig. Motiv marke prikazuje jaglac (Primula vulgaris Huds), osebujni žuti cvijet, koji je u većem djelu Europe, pa i u Hrvatskoj, zakonom zaštićena vrsta. Dizajn marke potpisuje poznata slikarica i dizajnerica iz Zagreba Sabina Rešić.

Jedan broj omotnica Zadarski list će koristiti kao spomen-suvvenir te za slanje poslovne pošte, a zadarski filatelisti dobili su još jednu prigodnu omotnicu za dopunu svojih filatelističkih zbirki. (ZL)

Kao u slučaju Štrokovo »Zapada«, Pukanićeve »Republike« i Jurlekinog »21. Stoljeća«, dnevnih novina pokrenutih u Zagrebu, u koje su upućani milijuni, a koje su unatoč odličnim preduvjetima, nakon samo nekoliko mjeseci izlaženja, ugasnule i netragom nestale.

U slučaju Zadarskog lista, niti je bilo novca, niti tiskare, niti dovoljno kvalitetnih kadrova, a na tržištu dnevnih novina trebalo je steći naklonost čitatelja godinama nauvučenih na splitsku »Slobodnu Dalmaciju«, Večernji list i novopokrenuti Jutarnji list.

Davali vlastiti novac da novina ne stane

Dodatni uteg bile su teškoće, a potom i stečaj u koji je zapao Zadarkomerc naš tadašnji većinski vlasnik. Teškoće ne samo zbog logistike. Novine žive od povjerenja čitatelja, a afere oko Zadarkomerca samo su štetile.

To razdoblje karakterizira velika kadrovska fluktuacija. Ostaju samo oni novinari i urednici koji su bili spremni na cjelodnevni rad u redakciji. Da novina ne bi stala s Novim listom sam dogovorio da dobivamo njihov dnevni servis. Besplatno. Dokle? pitao me tadašnji direktor Novog lista Zdenko Mance. Dok nam ne krene bolje, odgovorio sam Manceu. Poslovno-tehnička suradnja traje i danas, razmjenjuju se novinski materijali s time da je svaki list potpuno autonoman u svojoj uredivačkoj politici. K tome, Zadarski i Novi list nisu jedan drugom konkurencija, već se međusobno dopunjuju kako bi svaki svojim čitateljima priuštiti što kvalitetnije novine.

Idemo dalje. S tadašnjom Dalmatinskom bankom dogovorio sam pozajmicu Zadarskom listu kompenzirajući njihovo oglašavanje. Kucelin i ja, kao suvlasnici dajemo

vlastiti novac za isplatu plaća i honorara novinarima. Samo da novina ne bi stala.

Nije stala. List je polako vraćao imidž poželjne i istinoljubive novine. Tiraža je počela rasti. U vlasništvo ulazi Tankerski plodivdaba i kako su se stvari odvijale dalje uglavnom je poznato.

Pola milijuna stranica o događanjima u Zadru, zadarskoj regiji, zemlji i svijetu

Zadarski list je dočekao svoj 25. rođendan. U više od 6.860 brojeva – to je gotovo pola milijuna stranica na kojima su ispisana i oslikana sva relevantna događanja u Zadru i zadarskoj regiji, zemlji i svijetu u proteklih 25 godina.

List je jedini događaj u Zadru i zadarskoj regiji koji svakodnevno okuplja više od 20.000 ljudi, naših čitatelja.

Pojava Zadarskog lista zauvijek je promijenila medijsku scenu u Zadru. Sa Zadarskim

listom započeo je i medijski boom nakon 70 godina stagnacije.

Medijski boom u kolijevci hrvatskog novinarstva

Podsjetimo, Zadar je kolijevka hrvatskog novinarstva. Kraljski Dalmatin 1806, prva novina na hrvatskom jeziku, kad hrvatski jezik službeno još nije ni postojao. Zatim Zora Dalmatinska (1844) novina koja je prva zagovarala ujedinjenje jadranske i kontinentalne Hrvatske, najstarija živa novina u ovom dijelu Europe. U Zadru krajem 19. i početkom 20. stoljeća izlazi 40 novina i časopisa, djeluje 10-ak tiskara, kavane, društveni život dok je Zadar bio glavni grad Dalmacije. Sve do Rapalskog ugovora (1920.) kada Zadar pripada Italiji i nastupa crno razdoblje za novine na hrvatskom sve do pada Italije. Loše razdoblje nastavilo se i u bivšoj državi,

koja nije željela da se u Zadru razvijaju mediji.

Nakon osamostaljenja pojavom Zadarskog lista u Zadru počinju nicati mediji kao gljive poslije kiše: četiri tjednika, četiri radija, dvije televizije. Medija je bilo kao u priči s kraja 19. i početka 20. stoljeća. Neki (Zadarski regional, VOX televizija...) su u međuvremenu prestali postojati. Najbitnija činjenica ostaje - Zadar je jedini grad u samostalnoj RH koji je uspio iznjedrati svoje dnevne novine. Osim toga, od svih osam dnevnih novina, koliko ih izlazi u Hrvatskoj, jedino Zadarski list u svom imenu ima i naziv grada u kojemu izlazi.

Dvadeset i pet godina neprekinutog izlaženja unatoč materijalnim poteškoćama, kadrovskim rošadama i vlasničkim transformacijama, svjedoči o naporima malobrojne ekipe novinara i urednika (najmalobrojnija smo dnevna redakcija u Hrvatskoj,

vjerojatno i u svijetu), ali i narasloj svijesti o potrebi da Zadar i Zadarska županija imaju svoj dnevni list. Novinari i urednici će dolaziti i odlaziti, vremena se mijenjati... Čvrsto vjerujem da Zadarski list ostaje i dalje, da će ići i jačati paralelno s jačanjem potrebe ovdašnjih ljudi i institucija za izražavanjem gradskog i regionalnog identiteta i kroz domicilne novine.

Ili da parafraziram poznatog američkog novinara Pulitzerera - naš list i naša regija neće se sunovratiti nego zajedno razvijati.

Zadarski liste sretan ti 25. rođendan. Čestitke svima koji su pomogli pri radanju, postanku, opstanku i razvitku. Čestitke svim novinarima i urednicima koji Zadarski list svakodnevno stvaraju i svim čitateljima bez kojih Zadarskog lista ne bi bilo.

Dragi čitatelji, dragi prijatelji: Zdravi i veseli bili, ali neka nas Zadarski list sve nadživi!

25 GODINA S VAMA

IMPRESSUM: ● Glavni urednik: Šenol SELIMOVIĆ ● Urednik: Nedjeljko JUSUP ● Grafički urednik: Ivan SIKIRIĆ

Zadarski slikopis

Foto:
Vedran
SITNICA

Foto:
Marin
GOSPIĆ

Foto:
Arif
SITNICA

